

Årsrapport for Ungdomsrådet 2017

Innledning

Ungdomsrådet på UNN ble etablert i mars 2015, og flere av medlemmene er inne i sin andre periode som medlem. Rådet er ennå i en implementeringsfase i forhold til rolle i organisasjonen UNN, og med hensyn til opplæring av medlemmene. Rådet er likevel kommet godt i gang med enkeltoppgaver og oppdrag gitt av ulike aktører både innad i sykehuset og andre som ønsker brukermedvirkning og brukerperspektiv fra rådet.

Organisering og administrasjon

Ungdomsrådet er et foretaksovergrepene organ for brukermedvirkning, med organisatorisk plassering som et underutvalg under UNN's Brukerutvalg. Rådet har administrativ forankring i Barne- og ungdomsklinikken (BUK), klinikkjefens stab, med støttefunksjoner hentet fra BUPA og BUA. Budsjet og driftsansvar ligger under BUK, klinikkjefens stab. Tildeling av midler tilføres fra Direktørens stab?

Det er to koordinatore knyttet til drift av ungdomsrådet, samt en sekretær. De ansatte har sitt arbeid i BUK, men ved ulike avdelinger. Til sammen utgjør jobben for disse en stillingsprosent på om lag 40%.

Koordinator Martha Bergum er ansatt i BUA, koordinator Mariann H Sundström er ansatt i BUPA og klinikkrådgiver Elisabeth Warvik fungerer som sekretær mm for rådet. I året 2017 har den ene koordinatoren hatt andre oppdrag, og drift av ungdomsrådet har i større grad vært lagt på de øvrige to. Ved at det er flere ansatte i administrasjon av ungdomsrådet, muliggjøres jevn drift av rådet uavhengig av innsatsen fra den enkelte ansatte.

Det er i løpet av året foretatt evaluering og justeringer av mandatet ihht de valgte organisatoriske og administrative strukturer. Rådets mandat gir et oppdatert bilde av beslutningene om organisering og administrasjon av rådet.

Mandat

Ungdomsrådet representerer ungdom i alderen 12-23 år i UNN. Det skal være et rådgivende organ for UNN og en høringsinstans for sykehusets arbeid med å utvikle og opprettholde gode helsetjenester for ungdom.

Ungdomsrådet skal arbeide for å:

- Fremme brukerperspektivet for ungdom i sykehuset, med spesielt fokus på ungdom med langvarige helseplager og de utfordringer denne gruppen har overfor helsepersonell, sykehusledelse og helsemyndigheter.
- Gi konkrete råd til forbedring av tjenester til ungdom på UNN.
- Dele sin erfaring som brukere til nytte for annen ungdom.
- Kommunisere med alle klinikker i sykehuset som behandler ungdom.
- Fremme kontakt med brukerorganisasjoner
- Fremme generelle problemstillinger for ungdom i sykehus, på nasjonalt nivå, i samråd med andre ungdomsråd i Norge.

Se for øvrig vedlagt mandat.

Sammensetning av Ungdomsrådet

Magnhild Hjelme	Leder
Helene Westgaard	Nestleder
Oda Kjærvik	Medlem
Regine Elvevold	Medlem
Maria Bendiksen	Medlem
Mathias Halvorsen	Medlem
Einar Engstad	Medlem
Cecilie Thomsen	Medlem
Vegard Adriansen	Medlem
August Sæther	Varamedlem

Et medlem valgte å trekke seg i løpet av året og rådet har ved utgangen av året en ledig plass for vara.

Møter og aktiviteter i 2017

Det har vært gjennomført 6 møter i rådet. Et av møtene var en helgesamling som besto av to møter. I 2017 valgte rådet å reise til Oslo på helgesamling. Der var vi så heldige at vi fikk ha møter på OUS, og rådene fra OUS og A-hus var invitert til å delta på program som vi utarbeidet i fellesskap. Det ble også tid til sosiale aktiviteter mellom rådene samt en liten omvisning på OUS. Det ble en flott og lærerik erfaring. Ellers er møtene avholdt på UNN, Bupa-bygget. Referater fra møtene lagres i arkivsystemet ephorte og legger ut på internettsiden til UNN, Ungdomsrådet.

Ungdomsrådets innsatsområder 2017

Hovedmål for 2017:

Implementering/etablering av ungdomsrådet som rådgivende organ innad i organisasjonen med organisatorisk plassering som underutvalg under Brukerutvalget.

Metode: Revisjon/justering av mandat i samråd med klinikkledelse, Brukerutvalget og sykehusets øvrige ledelse. Etablere samarbeidslinjer med brukerutvalg, samt rutiner for saksbehandling, lagring og oppbevaring av dokumentasjon vedr UR.

Delmål:

- a) Videreføring av rådet gjennom nyvalg januar 2017, samt etablere faste rutiner for valg til Ungdomsrådet.
- b) Bedre rådets interne fungering.
- c) Å gjøre Ungdomsrådet kjent blant ansatte, brukerutvalget, styret og ledelsen i UNN.
- d) Opplæring og inspirasjon av medlemmer i forhold til sykehusets oppgaver og funksjon, samt rollen som brukerrepresentant.
- e) Inspirasjon og opplæring av koordinatorene.
- f) Nasjonalt engasjement. Etablering av flere ungdomsråd, nasjonalt samarbeid om felles saker, og erfaringsutveksling mellom rådene.

Målene korresponderer med kommunikasjonsplan utarbeidet i samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen i UNN.

Delmål – Gjennomføring

a) Videreføring av rådet gjennom nyvalg januar 2017, samt etablering av rutiner for valg til ungdomsrådet

Metode: Orientering om nyvalg via brukerorganisasjoner, ansatte og media. Gjennomføring av intervjuer og utarbeidelse av innstilling ved koordinatorene/sekretær. Innstilling forelagt klinikkledelse. Nytt råd er godkjent av brukerutvalget.

Gjennomgang av og etablering av rutiner ved valg. Dette er oppsummert i en egen strategi for valg til ungdomsrådet ved UNN.

b) Bedre rådets interne fungering. Etablere gode rutiner for kontakt, ansvar, samarbeid og gjennomføring av oppgaver

Metode: Gjennomgang og justering av mandat mht. medlemstall, etablering og bruk av gruppe på facebook. Ansvarliggjøring av leder og nestleder i forhold til gjennomføring av møter, i denne forbindelse utvikle AU-møter i forkant av møter i rådet. Fordeling av oppgaver ved ulike presentasjoner av rådet. Saker som tas opp i UR presenteres ved sykehusets ekspertise innen det aktuelle fagfeltet.

Mottak og behandling av saker innkommet til UR. Registrering av mottatte saker og forespørsler i eget «arkiv». UR har mottatt en rekke saker i løpet av 2017. Sakene dreier seg om alt fra høringer, vurdering av ulike tiltak i UNN, deltagelse i referansegrupper og ansvarsgrupper i prosjekter, forskning osv. Rådet har lagt vekt på behandling av saker innen frist og i god kommunikasjon med oppdragsgiver. På grunn av oppdragstilstrømmingen har det vært vanskelig å imøtekomme alle forespørsler, og dette er en utfordring vi regner med vil vokse seg betydelig større.

Personalteamet har i den anledning drøftet mulighetene for å opprette en pool av ungdommer med en viss tilknytning til rådet, og som kan bidra som representanter for UR UNN ved noen av de forespørslene og oppdrag UR får.

c) Å gjøre ungdomsrådet kjent blant ansatte i UNN

Metode: Første steg: Utarbeidelse av Kommunikasjonsplan for Ungdomsrådet i tett samarbeid med kommunikasjonsavdelingen ved UNN. Første steg i kommunikasjonsplanen har bidratt til utforming av plakat/roll-up og presentasjoner i ulike forum i og utenfor UNN. Det har vært arbeidet med metodikk for presentasjoner av rådet. Presentasjon av Ungdomsrådet ved ledersamlingen UNN i mars 2017 var en milepæl i dette.

Ungdomsrådet fortsetter dette arbeidet i møte med de enkelte klinikkene, hvor deling av erfaring og kunnskap, samt analyse av behov for videre samarbeid tas opp. Det er i første omgang avtalt møte med K3K.

d) Opplæring av medlemmer i forhold til sykehusets oppgaver og funksjon, samt rollen som brukerrepresentant

Metode: Ungdomsrådet har blitt gitt en første innføring i brukerrepresentasjon ved UNN ved Administrasjonssjef Leif Hovden. Opplegget følges opp i løpet av 2018. Ved Ungdomsrådets helgesamling som i år var reise til Oslo og møte med ungdomsrådene ved A-hus og OUS, ble det lagt opp til læring og inspirasjon med bidrag fra eksterne aktører, men også gjennom erfaringsutveksling ungdommene imellom. Også samarbeidet med sykehusets klinikker vil bidra til utvidet erfaring og opplæring av medlemmene i rådet. For øvrig har det gjennom forberedelser til de ulike oppdrag ungdomsrådet har gjennomført, vært arbeidet systematisk for å gi medlemmene innsikt i fagområdet ungdomsmedisin, som et grunnlag for deres meningsdannelse og innspill.

e) Inspirasjon og opplæring av koordinatorene i deres rolle og funksjon

Metode: Felles samling med Ungdomsråd og koordinatorene ved A-Hus og OUS: Også koordinatorene for de ulike rådene hadde nytte av samlingen, hvor erfaringsutveksling omkring blant annet etablering og drift av ungdomsråd, og rollen som koordinatorene sto på dagsorden. Ved samlingen kom både Ungdomsrådene og koordinatorene til enighet om at det er viktig å få til en felles arena for Helseforetakenes Ungdomsråd og deres støtteapparat.

Ut over dette har en av koordinatorene vært på en lokal inspirasjonssamling av koordinatorene som arbeider med ungdomsråd (kommuner og fylkeskommuner). For øvrig tilbys lite opplæring og kompetansetiltak på dette spesifikke området, både lokalt og nasjonalt.

f) Nasjonalt engasjement. Etablering av flere ungdomsråd, nasjonalt samarbeid om felles saker, og koordinering mellom rådene

Metode: Ved samlingen av Ungdomsrådene ved OUS, A-Hus og UNN kom vi til enighet om å gjøre en kartlegging av alle landets helseforetak og hvor langt man har kommet med etablering av ungdomsråd. Deretter er det ønskelig å bidra til å gi ungdomsrådene en felles arena for samarbeid og koordinering. I dette arbeidet ser vi for oss at Nasjonalt kompetansesenter for Læring og Mestring innen Helse (NKLMH) kan bidra. I første omgang er det snakk om å samle koordinatorene, eventuelt med UR-ledere. På sikt kan det bli snakk om landskonferanse for ungdomsråd. Ungdomsrådet ved UNN har sagt seg villig til å bidra i arbeidet for å «samle» fagområdet. Vårt bidrag i dette arbeidet har så langt vært å samle inn kontaktinformasjon og andre data fra helseforetakene i vår region, samt Helse Nord-Trøndelag. Vi har også bidratt i arbeidet med å etablere en felles base for kontaktinformasjon om ungdomsråd for hele landet, og det er planer om å følge opp arbeidet blant annet gjennom kontakt med NKLMH, men også andre sentrale instanser som har et ansvar for å løfte fagkompetansen innen ungdomsmedisin.

Hilsen fra leder Magnhild Hjelme

Det er nå gått nesten ett år siden jeg ble leder for Ungdomsrådet til UNN.

Det har vært mange spennende saker og arenaer for rådet så langt. Spesielt artig var det at vi reise på helgesamling til Oslo hvor vi møtte flere av ungdommene i rådene til OUS og Ahus.

Ungdomsmedisin er fått betydelig større oppmerksomhet de siste årene. Det er viktig å gi ungdommene en egen stemme i ulike behandlinger, saker, forskningsprosjekter, utredninger, høringer og lignende. På vår plakate som er hengt opp på UNN står det så sant:

Ungdom vet mest om ungdom!

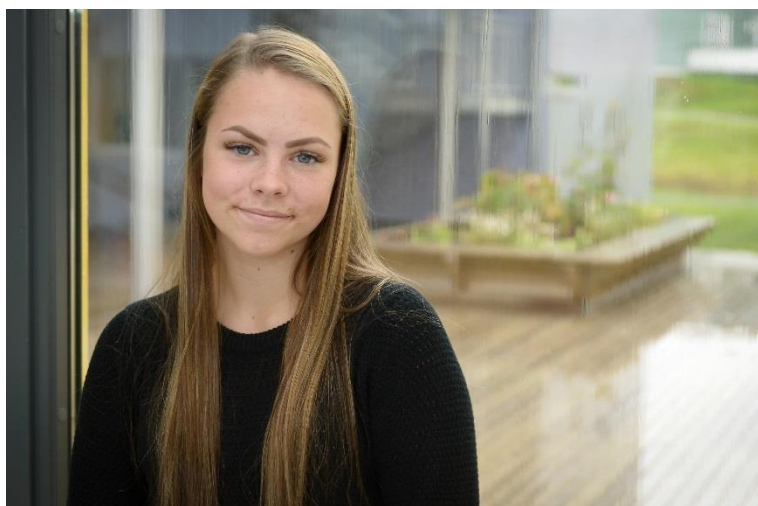
Det står videre at vi har et felles mål:

Å gjøre sykehuset best mulig, også for ungdom.

Jeg vil rette en spesiell takk til de andre ungdommene som er med i rådet. Det er fint å være en godt sammensatt gjeng som nå kjenner hverandre godt. Det er varierte og viktige erfaringer i rådet vårt. Takk til Barne- og ungdomsklinikkens medarbeidere som støtter oss med det praktiske og administrative.

Jeg ser fram til videre samarbeid og oppgaver i året som nå ligger foran oss.

Magnhild Elise Hjelme

Avslutning og planer for 2018

I 2018 vil Ungdomsrådet på UNN jobbe videre med synliggjøring både internt og eksternt. I denne sammenheng er det planlagt blant annet opprettelse av egen facebook-side.

Samarbeid med andre råd i regionen og landet for øvrig vil også stå på dagsorden. For 2018 ønsker vi spesielt å bidra til oppstart av råd innen alle helseforetak i Nord-Norge, og samarbeid disse imellom.

Rådet vil også ta sikte på å imøtekomme en stadig økende etterspørsel etter ungdomsdeltagelse i ulike saker, prosjekter og forskning. Vi anser den økende etterspørselen etter ungdomsmedvirkning som svært positiv, og vil imøtekomme dette behovet blant annet med etablering av gode samarbeidsrelasjoner med brukerorganisasjoner og deres ungdomsrepresentanter.

For støtte under oppstart og drift av Ungdomsrådet ved UNN, ønsker Ungdomsrådet å rette en spesiell takk til Kommunikasjonsavdelingen på UNN, leder for Brukerrådet på UNN Cathrin Carlyle, Ungdomsrådene ved OUS og A-hus samt administrasjonssjef Leif Hovden.

Vedlegg

Vedlegg nr 1: Mandat for Ungdomsrådet ved UNN

Vedlegg nr 2: Oversikt over UR arrangement og oppdrag 2017

Vedlegg nr 1

Mandat for Ungdomsrådet ved UNN

Grunnlag

Ungdomsrådets oppgaver bygger på prinsippet om at det er pasientens behov som skal være førende for struktur og innhold i tjenestene, og at brukermedvirkning skal brukes som en kunnskapskilde til forbedring av praksis. Ungdoms brukererfaringer og forslag til tiltak skal systematisk brukes for å forbedre sykehusets tilbud til ungdom.

Overordnede føringer

- Barnekonvensjonens artikkel 12 sier at ungdom har rett til å si sin mening og bli hørt. Barnekomiteen i Genève har videre slått ettertrykkelig fast at det er voksne som har ansvar for å legge til rette for at de blir hørt.
- Nasjonal helse- og sykehusplan 2016-2019 (st.11(2015-2016)) Planen vedtar opprettelse av ungdomsråd ved alle sykehus i Norge.
- Brukermedvirkning i helseforetak - Lov om helseforetak § 35.
- Visjon for brukermedvirkning i Helse Nord:
Brukere har rett til å medvirke, samtidig som brukermedvirkning har en egenverdi, en terapeutisk verdi og er et virkemiddel for å forbedre og kvalitetssikre tjenestene.
- Definisjon på brukermedvirkning: "De som berøres av en beslutning, eller er brukere av tjenester, får innflytelse på beslutningsprosesser og utforming av tjenestetilbud" (Stortingsmelding nr. 34-1996-97).

Formål

Ungdomsrådet representerer brukergruppen ungdom i alderen 12-23 år i UNN. Det skal være et rådgivende organ for UNN og en høringsinstans for sykehusets arbeid med å utvikle og opprettholde gode helsetjenester for ungdom. Ungdomsrådet skal også være et rådgivende organ for Brukerutvalget ved UNN.

Ungdomsrådet skal arbeide for å:

- Fremme brukerperspektivet for ungdom i sykehuset, med spesielt fokus på ungdom med langvarige helseplager og de utfordringer denne gruppen har overfor helsepersonell, sykehusledelse og helsemyndigheter.
- Gi konkrete råd til forbedring av tjenester til ungdom på UNN.
- Dele sin erfaring som brukere til nytte for annen ungdom.
- Kommunisere med alle klinikker i sykehuset som behandler ungdom.
- Fremme kontakt med brukerorganisasjoner
- Fremme generelle problemstillinger for ungdom i sykehus, på nasjonalt nivå, i samråd med andre ungdomsråd i Norge.

Organisering og administrasjon

Ungdomsrådet arbeider for ungdoms brukermedvirkning på tvers av klinikker i UNN. For at denne pasientgruppen skal kunne bidra med reell brukermedvirkning, foreligger det særlige behov for tilrettelegging av metode og arbeidsform. Ungdomsrådet skal derfor ha administrativ forankring i BUK gjennom *to koordinatorer* som representerer henholdsvis somatisk og psykisk helsevern. Det skal etableres et arbeidsutvalg som i tillegg til de to koordinatorene skal bestå av en klinikkrådgiver samt leder og nestleder i ungdomsrådet.

Koordinator/klinikkrådgivers rolle og oppgaver:

- Være ambassadører for ungdomsrådet og ivareta et formidlingsansvar for Ungdomsrådets virke og arbeid.
- Være prosessledere og sørge for egnet metodikk tilpasset aldersgruppen.
- Bistå ungdomsrådets leder/ nestleder i deres funksjoner.
- Bidra til effektiv linje for saksbehandling.
- Sørge for møteplan, møteinnkalling samt skrive referat.
- Være et bindeledd mellom ungdomsrådet, brukerutvalget og øvrig ledelse i BUK og på UNN.
- Administrere møte- og reisegodtgjørelser for ungdomsrådets representanter.
- Sende ut referat fra møter til Brukerutvalget på UNN samt BUK lederteam.

Arbeidsutvalg

- Bistå ved utarbeidelse av møteplan, saksliste og forberedelse av saker.
- Bistå ved arrangementer og større saker/prosesser hvor det er behov for en bredere saksforberedelse eller utredning.

Sammensetning

Ungdomsrådet skal være bredt sammensatt. Det skal gjenspeile den demografiske sammensetningen i opptaksområdet, bredden i de aktuelle pasientgrupper og mangfoldet i diagnoser og erfaring med sykehuset.

Rådet skal bestå av 9 medlemmer mellom 12-23 år, fordelt etter alder, kjønn, etnisk bakgrunn og bosted som avspeiler helseforetakets nedslagsfelt. Ungdomsrådet skal ha minst en representant med samisk bakgrunn. Det er ønskelig at ungdomsrådet også inkluderer barn som pårørende.

Ungdomsrådet skal ha minst 2 representanter fra hvert av områdene somatikk, habilitering og psykiatri. Det er et krav at ungdommene skal ha personlige erfaringer fra møte med sykehus og helsetjenester på sykehuset, at de er villige til å dele disse, og har et ønske om å bidra til bedre helsetjenester for ungdom.

Rekruttering og konstituering

Utlysning etter nye rådsmedlemmer formidles allment, i BUK og ved henvendelse til brukerorganisasjoner. Brukerorganisasjonene foreslår aktuelle kandidater blant sine medlemmer. Ungdommer som ønsker å være med i rådet kan selv ta kontakt med UNN. For å sjekke ut grad av motivasjon og samtidig klargjøre forventninger og forpliktelser som følger vervet, vil kandidater bli innkalt på intervju ved BUK. BUK innstiller og velger ut rådets medlemmer.

Rådsmedlemmer sitter i 2 år, med mulighet for reoppnevning. Det er ønskelig at ikke hele rådet skiftes ut på samme tid. Oppnevning av leder og nestleder skjer ved valg av rådet selv hvert andre år. Ungdomsrådet konstituerer seg selv hvert år.

Det inngås en skriftlig avtale med rådsmedlemmene. Rådsmedlemmer under 18 år må ha samtykke fra foresatt til å sitte i rådet.

Godtgjøring

Møtegodtgjøring skjer etter egne satser. Timesats for møter er for 2015/16 satt til kr 120 for medlemmer og kr 150 for leder/nestleder. Reisegodtgjøring skjer etter statens reiseregulativ.

Ungdomsrådet har 5/6 faste møter i året. Et møte i året erstattes av en helgesamling. Om et ordinært møte erstattes av helgesamling, honoreres dette som to møter a 4 timer. I tillegg kan ungdomsrådet inviteres til frivillig deltakelse ved andre forespørsler (møter med ledelse, foredrag etc.) inntil 15 timer pr år. Honorar for oppdrag utenfor ungdomsrådets faste møteagenda, avtales i det enkelte tilfelle.

Leder og nestleder møter i ungdomsrådets arbeidsutvalg. Leder og nestleder møter i Brukerutvalget UNN og i klinikkledermøter i BUK ved behov. Representasjon av ungdomsrådet i ulike fora og eventuelt annet kan også bli aktuelt. Til sammen inntil 30 timer ekstra årlig.

Korrigert mandat etter møte med klinikkleder 11.01.16. Mariann H Sundström

Korrigert mandat etter ungdomsrådets møte 07.12.15. Mariann H Sundström

Mariann Sundström og Marianne Nordhov, mai 2014

Referanser

Brukermedvirkning i helseforetak – med hjemmel i Lov om helseforetak:

http://www.lovdatab.no/dokument/NL/lov/2001-06-15-93/KAPITTEL_7#KAPITTEL_7

Stortingsmelding nr. 34-1996-97:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/ad/dok/regpubl/stmeld/19961997/st-meld-nr-34_1996-97

FN's Barnekonvensjon:

<http://barneombudet.no/for-voksne/barnekonvensjonen/hele-barnekonvensjonen/#12>

Norsk Forening Unges Helse (NFUH)

<http://www.ungeshelse.no/>

Unge Funksjonshemmede:

<http://www.ungefunksjonshemmede.no/>

Vedlegg nr 2

Arrangement 2017	Hvem deltar	Hvor	Dato/periode	Merknad	Betalt oppdrag?
Etterutdannings uke anestesi/intensiv/ Operasjons-sykepleiere	Helene, Regine, Mathias		261017 kl 10.45-11.15	Ungdom vet mest om ungdom	
Fagdag i Narvik	Magnhild, Oda og Elisabeth	Narvik, Scandic	290817 – hel dag	Oda meldte frafall	?
Lansering SKYPE i behandling	Oda	BUPA	8.november		Ja
Verdensdagen for psykisk helse Tromsø	Hele rådet	Åsgård	12.oktober	Satt opp som møte i UR	Nei
Ledersamling UNN	Hele rådet	The Edge, Tromsø	15.03.17	Tema: Presentasjon av UR. Avholdt møte i UR samme dag.	Nei
Møte med brukerutvalget i UNN	Hele rådet	Adm. UNN	14.06.2017	Presentasjon av rådet.	Nei. Møtet avholdt samme dag som møte i UR.